

***Investment-link* Menurut Hukum Islam**

Dr. Muhammad bin Yamin Ismail¹

Abstract

Investment-linked plan is a life insurance/takaful that combines investment and protection. The premium paid provides not only protection but part of the premium will also be invested in specific investment funds. To ensure Shariah compliance, the fundamental elements that construct the plan which consist of the protection coverage (takaful) and the investment funds have to be in accordance with the Shariah requirements. This article will examine the investment-linked product offered by Takaful Malaysia and Great Eastern Life from the Shariah perspective.

Pendahuluan

Investment link (produk yang berkaitan dengan pelaburan) ialah program tabungan berasaskan pelaburan saham secara berkelompok yang pemilikannya dikira mengikut jumlah unit seperti saham amanah dan digabungkan pula dengan manfaat insurans nyawa (*life insurance*). Dengan kata lain, wang caruman insurans (premium) dilabur untuk memperolehi keuntungan di mana pada masa yang sama peserta turut mendapat jaminan perlindungan melalui produk insurans nyawa, jika ditakdirkan sesuatu musibah menimpa peserta atau pemiliknya.

Tiga faedah utama *investment link* ialah:

1. Perlindungan kewangan akibat kematian dan keilangan kekal.
2. Peluang-peluang pelaburan.
3. Fleksibel dalam memilih perlindungan yang dikehendaki.²

Di Malaysia, Syarikat Takaful Malaysia Berhad dan Mayban Takaful menawarkan produk *investment link* yang mematuhi prinsip syariah. Syarikat-syarikat ini mengumpul dana dan melabur dalam sekuriti lulus syariah dan menawarkan perlindungan takaful. Syarikat-syarikat insurans konvensional juga menawarkan produk *investment link*. Setakat ini, syarikat insurans konvensional yang menawarkan produk *investment link* ialah AM-Assurancelink, AIA Co. Ltd dan Great Eastern Life Assurance (M) Bhd.

Takaful Malaysia Berhad

Syarikat Takaful Malaysia Berhad menawarkan produk *investment link* dengan nama Takaful Dana Saham. Akad Takaful Dana Saham di antara peserta dan Takaful Malaysia Berhad sebagai pengurus adalah berasaskan kontrak *al-wakalah*. Dalam kontrak ini, peserta melantik Takaful Malaysia Berhad sebagai wakil untuk menguruskan wang carumannya termasuk pelaburan. Sebagai balasan menjadi wakil peserta, Takaful Malaysia Berhad akan menerima upah dalam bentuk bayaran perkhidmatan mengikut prinsip *al-ujrah*. Takaful Dana Saham menyediakan dua pakej tabungan iaitu Tabung Istiqrar dan Tabung Ittizan. Caruman sekaligus dibayar semasa penyertaan dengan amaun minimum RM5000.00 dan boleh ditambah dalam gandaan RM500.00. Manakala caruman bulanan yang berulang bayar adalah dengan amaun minimum RM100.00 dan tambahan bulanan RM100.00. Pihak Syarikat Takaful Malaysia mempunyai Jawatankuasa Syariah untuk memantau pelaburan-pelaburan yang dilakukan melalui produk *investment link* ini.

Skop perlindungan takaful yang disediakan bersama-sama dengan Takaful Dana Saham ini ialah:

1. Manfaat Kematian
2. Manfaat Keilangan Kekal Sepenuhnya

3. Manfaat Penyakit Kritikal
4. Manfaat Kemalangan Diri
5. Manfaat Khairat Keluarga³

Great Eastern Life Assurance (M) Bhd

Investment link yang diamalkan di Great Eastern Life Assurance (M) Bhd ialah apabila pemegang polisi insurans membayar premium, sebahagian dari premium itu akan diletakkan dalam insurans perlindungan dan caj perkhidmatan, dan bakinya akan digunakan untuk membeli unit-unit di dalam tabung-tabung *investment link*. Tabung-tabung ini beroperasi sama seperti saham amanah.

Great Eastern Life Assurance (M) Bhd menawarkan beberapa tabungan *investment link* iaitu:⁴

1. Lion Strategic Fund
2. Lion Growth Fund
3. Lion Progressive Fund
4. Lion Balanced Fund
5. Lion Fixed Income
6. Dana Restu (melabur dalam sekuriti lulus syariah)
7. Dana Sejati (melabur dalam sekuriti lulus syariah)

Manakala skop perlindungan insurans yang disediakan bersama-sama dengan tabungan di atas ialah perlindungan kematian, keilangan kekal, penyakit kritikal dan sebagainya. Walaupun Great Eastern mempunyai dua produk yang melabur dalam sekuriti lulus syariah iaitu Dana Restu dan Dana Sejati, tetapi ia tidak mempunyai Jawatankuasa Syariah Dalaman untuk memantau pelaburan-pelaburan ini.

Perbezaan Operasi Syarikat Takaful Malaysia Dan Great Eastern Life Assurance (M) Bhd

Perbezaan operasi di dalam menguruskan produk *investment link* antara Syarikat Takaful Malaysia dan Great Eastern ini boleh dinyatakan dalam Jadual 1 seperti berikut:

ISU	TAKAFUL MALAYSIA	GREAT EASTERN
Akad <i>investment link</i> antara syarikat dan peserta	Akad antara peserta dan Syarikat Takaful Malaysia berasaskan akad <i>wakalah bi al-ujrah</i>	Akadnya adalah akad jual beli insurans yang mempunyai unsur <i>gharar</i> , riba dan judi
Pelaburan <i>Investment Link</i>	Semua pelaburan melibatkan kaunter-kaunter lulus syariah sahaja	Hanya pelaburan Dana Restu dan Dana Sejati melibatkan kaunter lulus syariah
Jawatankuasa Syariah	Mempunyai Jawatankuasa Syariah peringkat organisasi untuk memantau pelaburannya	Tidak mempunyai Jawatankuasa Syariah peringkat organisasi untuk memantau pelaburannya
Akta yang mengawal	Takaful Malaysia beroperasi berasaskan Akta Takaful 1984 dan Peraturan-peraturan [Akta 312]	Great Eastern beroperasi berasaskan Akta Insurans 1996 [Akta 546].

Jadual 1: Perbezaan Produk Investment Link Antara Takaful Malaysia dan Great Eastern

Isu syariah yang timbul di dalam *investment link* ini (dalam kes Syarikat Great Eastern) ialah sebahagian wang caruman (premium) peserta digunakan untuk membeli polisi insurans konvensional dan sebahagian yang lain dilabur dalam pelaburan saham amanah Islam. Dalam erti kata lain jika peserta mencarum misalnya RM100.00 sebulan, sejumlah RM55.00 digunakan untuk caruman polisi insurans konvensional, manakala baki RM45.00 digunakan untuk melabur dalam saham amanah Islam.

Disebabkan wang caruman itu digunakan untuk dua tujuan yang berbeza (insurans dan pelaburan), maka penentuan hukum dalam perkara ini perlu melihat kepada kedua-dua aspek tersebut. Penentuan hukum ini berdasarkan prinsip-prinsip syariah dan fatwa sebagaimana yang telah ditetapkan.

Isu Pertama: Perlindungan Insurans Konvensional

Fatwa amalan insurans konvensional telah diputuskan dalam Muzakarah Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia ke16 bertarikh 15-16 Februari 1979. Keputusannya adalah seperti berikut:

“Insurans nyawa sebagaimana yang dikendalikan oleh kebanyakan syarikat insurans yang ada pada hari ini adalah haram dan sebagai suatu muamalat yang fasid kerana aqadnya tidak sesuai dengan prinsip-prinsip Islam iaitu: mengandungi gharar (ketidak ketentuan); mengandungi unsur judi; mengandungi muamalat riba.”

Berdasarkan keputusan ini, kontrak insurans konvensional yang wujud pada hari ini adalah haram hukumnya kerana mengandungi unsur gharar, riba dan judi. Sehubungan itu, perlindungan insurans konvensional yang ditawarkan oleh syarikat-syarikat insurans konvensional yang digabungkan dalam produk *investment link* ini adalah bercanggah dengan hukum syarak kerana tidak mematuhi fatwa yang telah diputuskan.

Isu Kedua: Pelaburan Dalam Amanah Saham Islam

Peraturan Suruhanjaya Sekuriti menyatakan mana-mana syarikat yang ingin melaburkan wang saham amanahnya dalam sekuriti lulus syariah hendaklah melantik Jawatankuasa Syariah bagi mengawasi dan memastikan pelaburannya berlandaskan prinsip syariah⁵. Sekuriti lulus Syariah adalah senarai syarikat-syarikat lulus syariah yang diperakukan oleh Majlis Penasihat Syariah, Suruhanjaya Sekuriti yang diterbitkan dua kali setahun. Dalam konteks ini, Takaful Malaysia dan Mayban Takaful mempunyai Jawatankuasa Penasihat Syariah masing-masing bagi memantau pelaburan yang dibuat. Penubuhan Jawatankuasa Penasihat Syariah ini merupakan perkara yang diwajibkan oleh Akta Takaful 1984 untuk menasihati pihak syarikat supaya operasi dan pengendaliannya tidak bertentangan dengan syariah. Syarat ini adalah syarat statutori yang mesti dipatuhi oleh mana-mana pengendali takaful sebelum mereka boleh diberikan lesen takaful di bawah Akta ini.

Syarikat insurans konvensional pula tidak menubuhkan Jawatankuasa Syariah kerana Akta Insurans 1993 tidak menghendaki mereka berbuat demikian. Pelaburan mereka adalah bercampur-campur termasuk syarikat-syarikat lulus syariah dan tidak lulus syariah. Walaupun syarikat ini mendakwa pelaburan *investment link* mereka adalah lulus syariah dan telah merujuk kepada Jawatankuasa Syariah syarikat atau bank lain, tetapi disebabkan ketiadaan Jawatankuasa Syariah dalaman di peringkat organisasi sebagaimana yang disyaratkan oleh *Guideline On Unit Trusts Funds* menyebabkan dakwaan ini sukar diterima.

Keputusan Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan

Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia Kali Ke-76 pada 21-23 November 2006 telah membincangkan isu *Investment Link* dan bersetuju memutuskan bahawa:

“Umat Islam hari ini mempunyai banyak alternatif untuk membeli atau melabur dalam produk-produk insurans yang berlandaskan Islam. Oleh itu pembelian produk-produk investment link yang ditawarkan oleh syarikat-syarikat insurans konvensional yang menggabungkan insurans konvensional dan pelaburan saham amanah dalam dana-dana yang tidak menepati syarak perlu dielakkan oleh umat Islam”.

Kesimpulan

Produk *Investment Link* mempunyai dua isu iaitu perlindungan insurans nyawa/takaful yang ditawarkan dan pelaburan dalam saham amanah Islam adalah tidak menepati hukum syarak. Bagi memastikan ia dibolehkan menurut hukum syarak, kedua-dua perkara ini hendaklah mematuhi kehendak syariah sepenuhnya, di samping tertakluk kepada peraturan Suruhanjaya Sekuriti dalam pelaburan saham amanah Islam. *Investment Link* yang ditawarkan oleh Takaful Malaysia Berhad dan Mayban Takaful adalah menepati kriteria syariah yang ditetapkan. Manakala *Investment Link* yang ditawarkan oleh syarikat-syarikat insurans konvensional yang menggabungkan insurans konvensional dan pelaburan saham amanah Islam adalah bercanggah dengan prinsip muamalat Islam.

Nota Hujung

1. Penulis ialah Penolong Pengarah (Penyelidikan), Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM)
2. Maybank2u.com, <http://www.maybank2u.com.my/consumer>
3. Takaful Malaysia Berhad, <http://www.takaful-malaysia.com>
4. Great Eastern, <http://www.lifeisgreat.com.my>
5. Lihat Security Commission, *Guideline On Unit Trusts Funds*, seksyen 6.04.